Albrecht Dürer (21 maja 1471 w Norymberdze - 6 kwietnia 1528 tamże)

Ten malarz i rysownik z Norymbergi,
teoretyk plastycznych sztuk synergii,
uczony na złotnika,
wciągnęła go grafika,
w dziełach oddał moc świetlistej energii.

(ebs)

Albrecht Dürer - niemiecki malarz, grafik, rysownik i teoretyk sztuki, uważany za najwybitniejszego artystę niemieckiego renesansu.

https://www.youtube.com/watch?v=ZoiY6ZLEKaY

Urodził się 21 maja 1471 w Norymberdze, jego ojciec, również Albrecht, pochodził z węgierskiej wsi Eytas. W roku 1455 przybył do Norymbergi, gdzie zajął się złotnictwem. W 1467 ożenił się z Barbarą Holper, córką swojego mistrza. Z osiemnaściorga dzieci, Albrecht był trzecim. Jego brat, Hans Dürer, również poświęcił się sztuce pracując na dworze króla Zygmunta Starego w Krakowie. Albrecht Dürer (ojciec), kształcił syna w złotnictwie już od wczesnej młodości.

Młody Albrecht od początku poznał sztukę wypływającą z tradycji Jana van Eycka i Rogera van der Weydena, ponadto zaznajomił się z techniką rytu, co miało ważny wpływ na jego dalszy rozwój artystyczny.

Usamodzielnił się w 1497. W pierwszym okresie swojej działalności artystycznej stworzył kilka portretów, namalował też parę autoportretów. Głównie jednak poświęcał swój czas grawiurom i drzeworytom - rycinom do książek. Bardzo szybko zajął się miedziorytnictwem: pierwszy datowany sztych pochodzi z 1497.

https://www.youtube.com/watch?v=znVEFfIdo1o

Do 1500, namalował akwarelą serię małych pejzaży - inspiracją do nich była rodzinna Norymberga oraz podróż do Wenecji, którą rozpoczął jesienią 1494, a zakończył w maju 1495. Jesienią 1505 Dürer udał się w drugą podróż do Wenecji, gdzie działali już wówczas najwięksi mistrzowie szkoły weneckiej: Tycjan, Giorgione, Palma il Vecchio, a przede wszystkim Giovanni Bellini, który najbardziej wpłynął na artystę. O ile już wcześniej jego pierwsze studia, jego praca i talent nauczyły go cenić wartość poprawności i wierności rysunku

rzeczywistości, tutaj olśniła go niesamowita głębia i potencjał kolorystyki.

Po powrocie w latach 1506-1514 Dürer opublikował, nie licząc mniejszych drzeworytów i miedziorytów, trzy większe serie ksylografów, należące do najwybitniejszych dzieł norymberskiego mistrza. Od tego czasu w twórczości Dürera przeważają drzeworyty i miedzioryty; rzadziej maluje obrazy.

https://www.youtube.com/watch?v=IPthhO4YU28

Mniej więcej w tym czasie otrzymał list od swego mecenasa, cesarza Maksymiliana, w sprawie obrony grafik przed imitacjami. Dürer - podobnie jak Tycjan czy Michał Anioł - dostrzegł znaczenie grafiki również w tym, że sprzedawane sztychy mogą nabrać wymiernej wartości finansowej.

Zmarł 6 kwietnia 1528 w swoim rodzinnym mieście, Norymberdze i tam tez został pochowany, jego grób zachował się do dziś.

Najistotniejszą z zasług Dürera jest jego szczególny wkład w rozwój drzeworytnictwa i miedziorytnictwa. Nadał drzeworytowi rangę samodzielnego dzieła sztuki plastycznej, doprowadzając go do poziomu miedziorytu, w którym udało mu się do perfekcji opanować operowanie światłem.

Tak samo jak drzeworyt, Dürer zrewolucjonizował techniki miedziorytnicze. Sztychy takie jak "Rycerz, śmierć i diabeł", czy "Melancholia I" przysporzyły mu sławy w całej Europie i zapewniły mu oddziaływanie, którego z pewnością nie uzyskałby żadnym swoim obrazem.

Był pierwszym nowożytnym artystą tworzącym naukową teorię sztuki. Jest autorem traktatów:

- "Pouczenie o mierzeniu cyrklem i linią" (wyd. 1523)
- "Pouczenie o umacnianiu miast, zamków i wsi" (wyd. ok. 1527)
- "Cztery księgi o proporcjach ciała człowieka" (wyd. 1528)

Na podstawie jego szkiców przebudowane zostały u progu XVI wieku mury obronne Ulm.

Pozostawił po sobie ok. 70 obrazów, 100 miedziorytów i akwafort, 250 drzeworytów oraz ok. 1000 rysunków.

https://www.youtube.com/watch?v=gFhR8xUE5ZU

- *(…) człowiekiem, który pędzlem i piórem dążył do wyzwolenia sztuki, był Albrecht Dürer.*
- *(…) życie jego było jedną długą wyprawą ku nowym koncepcjom, nowym faktom naukowym, ku głębokiej syntezie życia i sztuki.*

(Michael Levey, "Od Giotta do Cézanne’a. Zarys historii malarstwa zachodnioeuropejskiego")